

Direcció, administració, publicitat i vendes:

Octubre Centre de Cultura Contemporània.
Carrer de Sant Ferran, 12. 46001 València.
Telèfon: 963 535 100. Fax: 963 155 165.

Redacció de Barcelona: Rambla de Catalunya, 121,
1-2, esc. esquerra. 08008-Barcelona.

Telèfon: 932 384 262. Fax: 932 384 263.

Redacció de Palma: Carrer de l'Almudaina, 8 entresòl-
dreta. 07001-Palma.

Telèfon i Fax: 971 720 763.

Web:

<http://www.eltemps.cat>

Correu electrònic: eltemps@eltemps.net

Subscripcions: 902 131 025.

subscripcions@eltemps.net

Edita: Edicions del País Valencià, SA.

Editor: Eliseu Climent.

Assessor editorial: Salvador Cot.

Director de continguts: Àlex Milian.

Coordinadora: Sumpsi Palau

Redacció de València: Núria Cadenes, Víctor Maceda,
Violeta Tena i Rosa Serrano (*documentació*).

Redacció de Barcelona: Gemma Aguilera i Lluís
Bonada.

Redacció de Palma: Miquel Payeras.

Producció: Jordi Badia (*correcció lingüística*).

Rúbriques: Francesc-Marc Àlvaro, Sebastià Alzamora,
Oriol Amat, Joan-Anton Benach, Xavier Bru de Sala,
Toni Canyis, Muriel Casals, Agustí Colomines, Salvador
Cot, Martí Domínguez, Fabià Estapé, Jaume Fàbrega,
Llibert Ferri, Josep Gifreu, Àlex Gorina, Manuel S.
Jardi, Alfons Llorenç, Glòria Marcos, Ricard Mas,
Andreu Mas-Colell, Joan F. Mira, Joan Nebot, Roger
Palà, Marta Pessarrodona, Josep Ramoneda, Jordi Riba,
Ferran Sàez Mateu, Josep Maria Terricabras, Ramon
Tremosa, Vicenç Villatoro, Xavier Vinader.

Corresponsals: Pau Bori (*Belgrad*), Natàlia Boronati
(*Moscow*), Erena Calvo (*Rabat*), Macià Claramunt
(*Castelló*), Raquel Correa (*Brussel·les*), Míriam Díez
(*Roma*), Joan Lluís Ferrer (*Eivissa*), Carla Fibla
(*Amman*), Ricard González (*Washington*), Victòria
Jiménez (*Londres*), Juli Martí (*París*), Federico Rivas
(*Buenos Aires*), A. V. Santamaria (*Alacant*), Gemma C.
Serra (*Berlin*), Maria Josep Siscar (*Ciutat de Mèxic*),
Miquel Toran (*Pequín*).

Col·laboradors: Albert Aguilera, Laura de Andrés,
Violeta Camarasa, Alexandre Carbó, Roser Carol, Borja
Català, Antoni Castel, Alfons Cervera, Eliseu T. Climent,
Joan Colomer, Joan Corbera, Oriol Cortacans, Martí
Crespo, Miquel Àngel Díaz, Daniel Díez Esculies, Júlia
Esbert, Enric Faura, Laia Fernández, Carles Gàmez,
David Garrido, Roser Gasol, Salva Giménez, Dani
Gómez (*País Basc*), Andreu Gomila, Gani Jakupi, Josep
Enric Llebot, Roger Mateos, Rossanna Melià, Joan M.
Oleaque, Roger Padrós, Pelai Pagès, Óscar Palau, Cèsar
Palazuelos, Juli Peretó, Carles Pont, Cristina Simon,
Lluc Soler, Eva Tarragona, Jordi Tejel, Àlvar Valls, Sergi
Vicente.

Traductors: Carme Geronès, Mercè Ardiaca, Blanca
Juan, Sara Roca i Beatriu Vallès.

Col·laboradors gràfics: Fer, José Luis Iniesta, Salvador
Llosà, Toni Payà, Jordi Play i Prats i Camps.

Disseny: Ana Vanesa Prieto.

Disseny de la capçalera: Enric Satué.

Disseny de la portada: Toni Payà.

Foto portada: Jordi Play

Publicitat i promoció: Salva Martínez (València).

Tel.: 963 535 100. Gemma Garrido (Barcelona). Tel.:
932 384 262.

Subscripcions: Susanna Alacreu

Administració: Pilar Martí i Quica Sena.

Fotomecànica i impressió: Guada Impressors S.L.

Aldia (Horta).

Dipòsit legal: V-853-1984.

Cap part d'aquesta publicació no pot ser reproduïda per cap
mitjà: mecànic, fotoquímica, electroòptica, magnètica, de fotocòpia,
ni de cap altra mena, sense permís de l'editor.

Crisi i contraban

La detenció de l'ex-conseller de Governació, i ex-alcalde de la Seu d'Urgell, Jordi Ausàs com a presumpte implicat en una xarxa de contraban de tabac obre tot d'interrogants sobre una activitat que semblava destinada a desaparèixer. La venda il·legal de tabac d'Andorra, abans tan visible als carrers de qualsevol ciutat, ja no és tan òbvia i els anys de (aparent) bonança econòmica semblaven haver-la eradicat totalment.

Les dades sobre contraban revelen que aquesta activitat anava minvant any rere any des de 2005 fins que el 2010, amb les primeres conseqüències de la crisi, va arribar una revifada del comerç il·lícit amb Andorra, una tendència que s'ha anat confirmant en dades posteriors.

La crisi econòmica i el contraban estan vinculats des de sempre. A la postguerra el contraban era una dedicació fins i tot lògica a les comarques de frontera, a pesar de l'enduriment de la vigilància policial i les possibles conseqüències d'una detenció. De la mateixa manera que els ramats creuen la frontera amb naturalitat d'un costat a l'altre, el comerç clandestí era *natural* a les poblacions limítrofes i sovint s'exercia amb la connivència dels cossos policials de frontera —que miraven d'aprofitar-se poc o molt de la seua destinació.

Aquell contraban ha adquirit, amb el temps, un to èpic, una pàtina heroica de matisos resistencialistes i antifranquistes, més encara quan els seus protagonistes van fer també de passadors d'exiliats de la Guerra Civil cap a França o de jueus que fugien del nazisme cap a Espanya —i, en part, ocultant que alguns també van passar, posteriorment, nazis que fugien de la victòria aliada. Però l'èpica dels contrabandistes contemporanis es va anar acabant amb el segle XX i ara aquesta activitat és percebuda majoritàriament com una extemporània forma de delinqüència, condemnada a desaparèixer, antiga. L'excepció a aquesta percepció es produeix a les zones frontereres amb Andorra, que mai no han deixat de ser veïnes i mai no han tingut la sensació —perquè no és exacta— que el contraban haguera acabat del tot. Allà encara hi són els camins, els viarans que hom pot seguir fàcilment, a peu o en vehicles tot terreny; encara hi és la duana, amb nous agents dels mateixos cossos policials que abans feien els ulls grossos.

La diferència entre èpoques passades i l'actual és que els cossos policials van intensificar la seua activitat a final dels noranta, en detectar que les màfies gallegues miraven de fer servir les rutes del contraban per al tràfic de droga. I encara estan alerta. Tot i això, el contraban revifa amb la crisi.

Als nostres lectors

Fronteres permeables

La fotografia de Jordi Play que il·lustra la portada mostra, en primer terme, la duana de la Farga d'en Moles, i una mica més enllà, la frontera entre Andorra i Catalunya, que coincideix amb el barranc del riu Runer, que s'intueix a la dreta de la imatge. L'alta muntanya i les seculars relacions veïnals entre els pobles a banda i banda de la frontera amaguen vells camins de contrabandistes que encara avui dia es fan servir. Us n'ensenyem un per a demostrar la permeabilitat de la frontera.

Aquesta setmana també analitzem el rescat trampa que País Valencià i Catalunya han demanat, alhora que el Parlament de Catalunya aprovava una proposta de pacte fiscal pastat al concert econòmic, que el president Artur Mas haurà de negociar amb el govern espanyol en tornar de vacances.

Àlex Milian